

дбайливе ставлення до свого організму, про те, що корисно і шкідливо для здоров'я. Навчити дітей необхідним гігієнічним навичкам, розвивати у них знання про своє тіло, вміння контролювати свій фізичний і психічний стан і вести здоровий спосіб життя.

Кожному віку притаманні свої особливості, тому недостатньо тільки конкретизувати теоретичний матеріал. Необхідно, щоб відомості відповідали рівню пізнавальних можливостей дітей. У зв'язку з цим теоретичні відомості необхідно адаптувати до сприйняття дошкільників, в цьому може допомогти комп'ютер, який дозволяє в ігровій формі піднести матеріал дітям.

З нашої точки зору, формування здорового способу життя у старших дошкільників має вирішувати такі завдання: ознайомлення з доступними для дітей цього віку теоретичними відомостями з галузі фізичної культури; формування у дітей інтересу до занять фізичними вправами; створення передумов для правильної організації самостійної рухової діяльності дітей; збагачення словника дітей поняттями з області фізичної культури.

Формування здорового способу життя у старших дошкільників може здійснюватися через формування певних навичок, звичок, що сприяє зростанню свідомості, переконаності в необхідності дбайливого ставлення до здоров'я і раціоналізації способу життя.

Таким чином, вихідним моментом формування здорового способу життя у дітей старшого дошкільного віку може бути ситуація формування нових практичних умінь з поступовим включенням завдань на виявлення об'єктивних підстав способів дії.

Література

1. Аксьонова О. П. Школа розумного руху: програма фізичного виховання в системі "ДНЗ – ПОЧАТКОВА ШКОЛА". Запоріжжя : ЗАППО, 2010. 62 с.
2. Наказ Міністерства освіти і науки в Україні про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція № 33 від 12.01.2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshki%20noyi%20osvity.pdf (дата звернення: 17.08.2021).
3. Биков В. Ю. Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем. *Інформаційні технології і засоби навчання*: зб. наук. праць /за ред. В.Ю.Бикова, Ю.О.Жука / Інститут засобів навчання АПН України. К. , 2005. С. 5 – 15.
4. Дорошенко З. Складові інформаційно-освітнього середовища сучасного дитячого садка . *Дитячий садок*. 2011. № 2. С. 10-12.

УДК 373.21:7.071.2

Макаренко Л. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасний етап фахової підготовки майбутніх вихователів до роботи у закладах дошкільної освіти характеризується оновленням змісту, пошуком нових форм, методів організації навчального процесу.

Професійна підготовка фахівців у області естетичного виховання є предметом вивчення багатьма вченими (Н. Миропольська, Т. Науменко, З. Нічкало, О. Отич, О. Семашко, Л. Хлебникова, О. Щолокова, К. Юдова-Романова та інші). На думку дослідників, найважливішою функцією сучасного педагога є сприяння безперервній освіті дитини і створення засобами педагогічної діяльності умов для прояву самостійності, творчості.

Як показав аналіз психолого-педагогічної літератури, важливою складовою навчання майбутніх педагогів є підготовка до організації театралізованої діяльності. Театралізована діяльність є однією з провідних ліній у вихованні всебічно розвиненої особистості та одним з ефективних засобів розвитку художньо-творчих здібностей дошкільника. Завдяки театралізованій діяльності у дошкільників більш інтенсивно розвиваються пізнавальні інтереси, удосконалюються психічні процеси, активізується мовлення, формується культура міжособистісного спілкування, розширюється світогляд.

Для того, щоб навчити дітей старшого дошкільного віку входити в образ, вихователь сам повинен уміти перевтілюватися, тобто брати на себе різні ролі. Як зазначає Г. Балл, значення професійних знань, умінь і навичок при цьому не ставиться під сумнів, але наголошується на їх ролі як засобів, інструментів реалізації [1, с. 19].

Однією з причин недооцінки місця театралізованої діяльності в педагогічному процесі закладів дошкільної освіти є низька професійна культура вихователя в цій галузі знань. Тому, у багатьох педагогів не сформована готовність до організації самостійної театралізованої діяльності дітей дошкільного віку. Успішний її розвиток є можливим за умови вмілого керівництва зі сторони педагога. Але вихователі не можуть достатньо формувати в дошкільників готовність до театралізованої діяльності, якщо самі не володіють теоретичними знаннями та практичними вміннями керівництва нею. Здійснення ефективного керівництва театралізованою діяльністю дітей дошкільного віку припускає володіння вихователем не тільки загальними педагогічними вміннями, але й спеціальними.

Як показало опитування вихователів, загальна неблагополучна ситуація з театралізованими іграми в закладах дошкільної освіти характеризується неготовністю їх до керівництва цією стороною педагогічного процесу. Що ж ми розуміємо під готовністю, без якої неможливе ні створення, ні організація, ні розвиток театралізованої діяльності? До характеристики готовності вихователя до цієї діяльності ми включаємо: усвідомлення важливості та необхідності театралізованої діяльності як важливого засобу розвитку особистості дитини; наявність теоретичних знань про театральне мистецтво; наявність методичних знань про шляхи управління цією дитячою діяльністю; наявність практичних умінь, відповідних специфіці сценічного мистецтва.

З метою покращення професійної підготовки майбутніх вихователів з організації театралізованої діяльності нами була розроблена програма семінару-практикуму з ознайомлення дітей з театром для майбутніх педагогів за модульною системою. Одне із завдань, яке було запропоновано студентам, це проведення квест-гри «Театральна подорож». Розподілившись на дві команди, студенти одержали маршрутний лист, на якому позначені були станції, які необхідно пройти. Гра складалась із 4 зупинок. Так, під час «Конкурсу капітанів», вони розповіли про себе та свої команди, використовуючи виразно читаючи віршовані рядки.

На станції «Театральна» студенти зображали прислів'я пантомімою, а також читали скоромовки на швидкість. Під час зупинки «Театральні пазли», студенти склали портрети відомих театральних діячів (М. Заньковецької, М. Кропивницького, Л. Курбаса, М. Старицького, Б. Ступки та ін.) з окремих фрагментів.

Кінцева зупинка – станція «Перевтілення предметів». Студенти передавали предмет по колу від одного гравця до іншого. Кожен діяв з предметом по-своєму, виправдовуючи його нове призначення. У фіналі гри відбулося підведення підсумків, де студенти охоче

поділилися враженнями від гри. Під час квест-гри студенти показували свої знання та вміння, а також весело позмагались у дружній обстановці. Деякі завдання викликали певні труднощі, але загалом гравці добре впорались з цим завданням. Майбутні вихователі змогли розкрити свої потенційні можливості, стати більш розкутими, детальніше познайомились з прийомами міміки та пантоміміки, спробували власні сили в самостійній постановці вистави

На закінчення семінару-практикуму майбутніх вихователів познайомили з парціальною програмою «Вітаю, театре!» для дітей старшого дошкільного віку, яка спрямована на виконання вимог Базового компоненту дошкільної освіти та чинних освітніх програм дітей дошкільного віку. Програма націлена на виховання у старших дошкільників інтересу до театрального мистецтва, розвиток творчих здібностей та вміння застосовувати засоби емоційно-образної виразності, формування готовності до театралізованої виконавської діяльності та досвіду участі у виставі. З погляду А. Шевчук, «важливо, щоб педагоги, батьки мудро і майстерно реалізовували зміст освіти у царині мистецтва, послідовно дотримувалися особистісно-орієнтованого та індивідуального підходів до дошкільнят, демонструвати власну творчу позицію щодо мистецтв, впроваджувати гуманні та сучасні методики роботи з дітьми, щоб функції мистецтва реалізовувалися у комплексі, і таким чином здійснювався інтегрований вплив на розвиток, освіту й виховання дитини» [3, с. 21].

Отже, проведена робота сформувала у студентів інтерес до дитячої театралізованої діяльності забезпечила теоретичну та практичну підготовку спеціалістів до організації самостійної театралізованої діяльності. Однак слід визнати, що перевірка сформованості готовності вихователя до цієї роботи відбувалася лише на вербальному рівні. Порівняльний аналіз впливу одержаних знань на зміни професійної діяльності педагога є подальшим завданням дослідження.

Проведений семінар-практикум підвів майбутніх вихователів до того, що готовність дитини до театралізованої діяльності залежить від готовності педагога. Для визначення доцільності проведеної роботи з підготовки вихователів до театралізованої діяльності нами була дана порівняльна оцінка рівня знань і практичних умінь студентів, котрі вже пройшли цей курс навчання, і тих, хто не брав участь у семінарі-практикуму.

Література

1. Балл Г. О. Особливості гуманізації професійної підготовки. *Психологія праці та професійної підготовки особистості* / За ред. П. С. Перепелиці, В. В. Рибалки. Хмельницький : ТУП, 2001. С. 18–26.
2. Сиротич Н. Вихователь – режисер дитячого театру. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 12. С. 55–60.
3. Шевчук А. С. Дитина у світі культури: орієнтири до освітньої лінії. *Дошкільне виховання*. 2012. № 9. С. 15–21.

УДК 373.2.064.1

Щербакова К.Й.

кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти

ВЗАЄМОДІЯ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Основний документ, за яким працюють заклади дошкільної освіти – це Державний стандарт дошкільної освіти (Базовий компонент дошкільної освіти). У цьому документі визначаються освітні напрями розвитку дитини та зміст освітніх компетентностей відповідно до кожного напрямку.